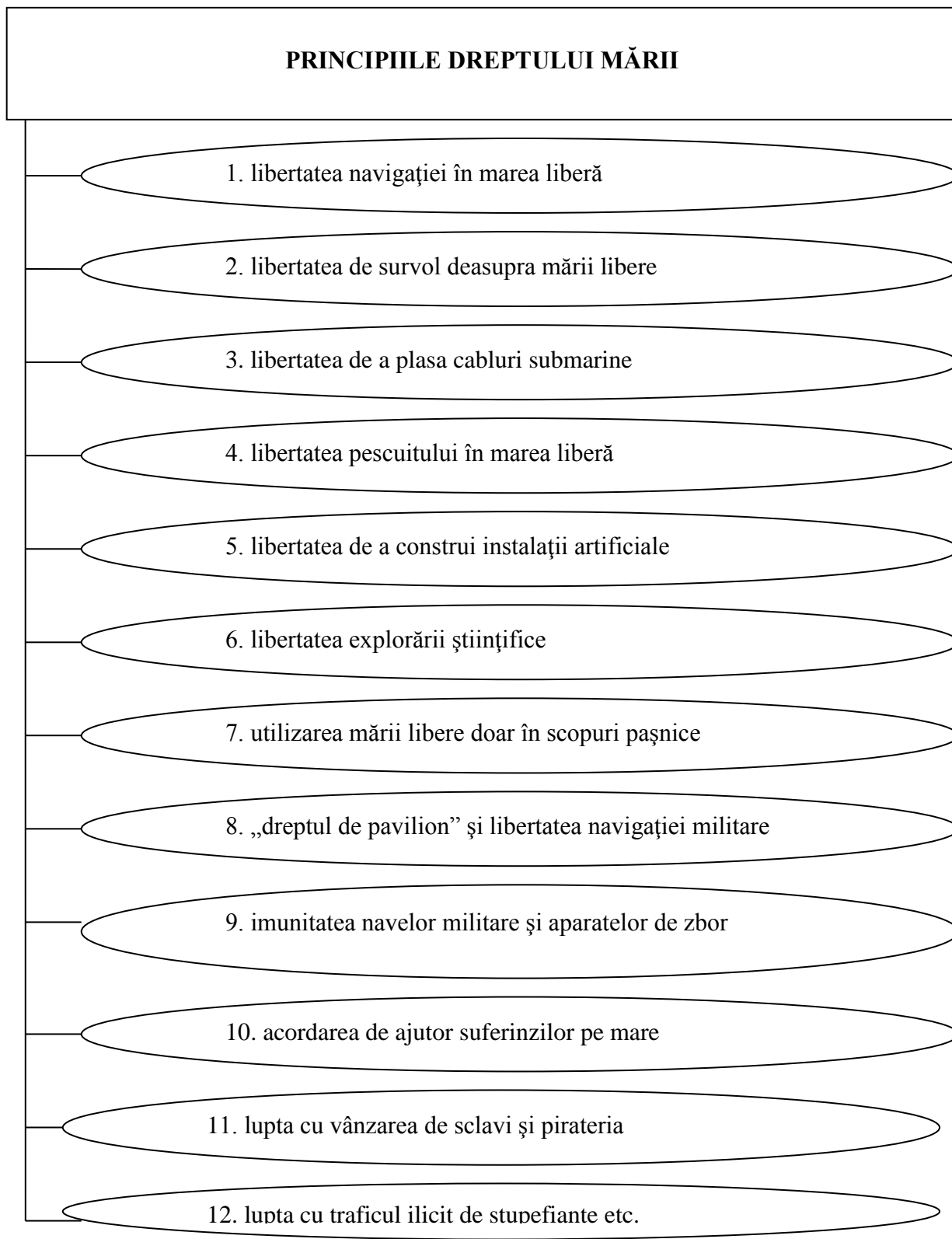

Principiile dreptului mării:

Organizații maritime internaționale interguvernamentale și nonguvernamentale:

Organizațiile internaționale de bază (precum și organele organizațiilor internaționale) care coordonează activitatea maritimă a statelor sunt următoarele:

1. Organizația internațională maritimă

2. Comitetul pentru transport maritim al Consiliului pentru comerț și dezvoltare (UNCTAD)

3. Comisia interguvernamentală oceanografică (UNESCO)

4. Consiliul internațional pentru explorarea mării

5. Comitetul internațional maritim

6. Agenția internațională pentru energia atomică

7. Organizația meteorologică mondială

8. Organizația internațională de telecomunicații maritime prin sateliți (INMARSAT)

9. Consiliul maritim baltic și internațional

10. Organizația cooperării economice a Mării Negre etc.

Marea teritorială:

Marea teritorială este fâșia de apă adiacentă apelor maritime interne, apelor arhipelagice cu lățimea de până la 12 mile marine asupra căreia statul riveran își exercită suveranitatea deplină și exclusivă. La limita exterioară a mării teritoriale se instituie frontiera statului riveran.

Suveranitatea statelor riverane este exercitată cu anumite excepții – pasajul inofensiv al navelor maritime.

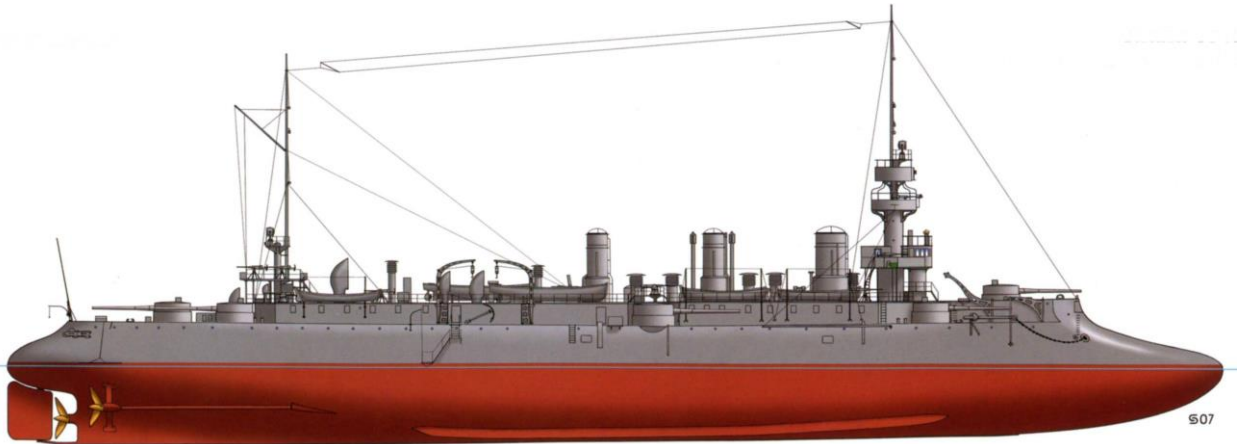
Lățimea mării teritoriale este fixată la 12 mile marine, măsurate de la linia celui mai avansat reflux, iar în locurile unde țărmul este crestat lățimea mării teritoriale se numără în baza metodei liniilor drepte ce unesc cele mai avansate puncte ale țărmului în mare.

Trecerea inofensivă presupune posibilitatea recunoscută navelor maritime străine de a traversa fără a intra în apele interioare ori a face escală într-o radă sau o instalație portuară situată în afara apelor interioare; sau de a intra în apele interioare sau de a le părăsi, sau de a face escală într-o asemenea radă sau instalație portuară, sau de a o părăsi. O condiție indispensabilă trecerii inofensive este că aceasta trebuie să fie rapidă și continuă (afară de situațiile expres prevăzute de Convenția ONU asupra dreptului mării, 1982). Suplimentar, sunt interzise orice manifestări care ar aduce atingere păcii, ordinii sau securității statului riveran.

Statul riveran, în interesul navigației maritime internaționale, nu-și exercită în marea teritorială jurisdicția sa față de navele străine, afară de cazurile când acest fapt îi va fi solicitat de căpitanul vasului, de către reprezentantul diplomatic sau consular al statului de pavilion sau în cazul când acțiunile de la bordul navei aduc atingere intereselor statului riveran.

Statul riveran este în drept să adopte legi și reguli ce privesc trecerea inofensivă, să stabilească coridoarele maritime și schemele de navigație pentru navele maritime, să declare anumite sectoare ale mării teritoriale temporar închise pentru trecere. Totodată, aceste măsuri nu vor duce la lichidarea completă a dreptului de trecere inofensivă.

Definiția navei de război (în conformitate cu art. 29 al Convenției ONU asupra dreptului mării, 1982):

- nava, care face parte din forțele armate ale unui stat;
- poartă semne exterioare distinctive caracteristice navelor militare ale naționalității sale;
- este plasată sub comanda unui ofițer de marină aflat în serviciul acestui stat și înscris pe lista ofițerilor sau pe un document echivalent;
- al cărei echipaj este supus regulilor disciplinei militare.

Dreptul de urmărire:

Nava de război sau aeronava militară (precum și alte nave sau aeronave purtând semne exterioare care indică clar că sunt afectate unui serviciu public și că sunt autorizate în acest scop) aparținând statului riveran este în drept să urmărească nava străină dacă aceasta a încălcat legile și regulile statului riveran. Pentru realizarea dreptului de urmărire se va ține cont de următoarele reguli:

URMĂRIREA ÎNCEPE dacă:

- autoritățile competente ale statului riveran au motive întemeiate să creadă că această navă a contravenit legilor și reglementărilor acestui stat
- în momentul încălcării legilor sau regulilor statului riveran nava străină sau una dintre ambarcațiunile sale, sau alte ambarcațiuni care acționează împreună și folosesc nava urmărită ca navă-bază se găsesc:
 - în interiorul limitelor mării teritoriale,
 - în zona contiguă,
 - în zona economică exclusivă,
 - deasupra platoului continental
- a fost emis un semnal de oprire, vizual sau sonor, dat la o distanță care să permită navei în cauză să-l perceapă

URMĂRIREA ÎNCETEAZĂ

Dreptul de urmărire încetează de îndată ce nava urmărită intră în marea teritorială a propriului stat sau a unui alt stat

Zona economică exclusivă:

Zona economică exclusivă

Zona economică exclusivă este o zonă situată dincolo de marea teritorială și adiacentă acesteia, supusă regimului juridic special în virtutea căruia drepturile și jurisdicția statului riveran și drepturile și libertățile celorlalte state sunt guvernate de dispozițiile pertinente ale Convenției ONU asupra dreptului mării, 1982.

Zona economică exclusivă nu se întinde dincolo de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale.

În zona economică exclusivă, statul riveran are drepturi suverane în scopul explorării și exploatării, conservării și gestiunii resurselor naturale, biologice sau nebiologice, ale fundului mării, ale subsolului acestuia și ale apelor de deasupra, precum și cu privire la celelalte activități de explorare și exploatare a zonei în scopuri economice, cum ar fi producerea de energie cu ajutorul apei, al curenților și al vântului; amplasarea și folosirea insulelor artificiale, instalațiilor, lucrărilor: cercetarea științifică marină; protecția și conservarea mediului marin.

În zona economică exclusivă, toate statele, fie că sunt riverane sau fără litoral, se bucură de libertățile de navigație și de survol; de a plasa cabluri și conducte submarine, precum și de libertatea de a folosi marea în alte scopuri licite pe plan internațional, legate de exercitarea acestor libertăți și compatibile cu cerințele stabilite de dreptul mării.

Platoul continental:

Platoul continental

Platoul continental cuprinde fundul mării și subsolul regiunilor submarine situate dincolo de marea teritorială, pe toată întinderea prelungirii naturale a teritoriului terestru al acestui stat, până la limita externă a marginii continentale sau până la o distanță de 200 de mile marine de la liniile de bază de la care se măsoară lățimea mării teritoriale, atunci când limita exterioară a marginii continentale se află la o distanță inferioară, sau nu mai mult de 350 de mile marine măsurate de la aceleași linii de bază, fie nu mai mult de 100 mile marine de la izobata de 2500 m.

Statul riveran exercită drepturi suverane asupra platoului continental în scopul explorării și exploatării resurselor sale naturale (nebiologice și organismele vii). Totodată, aceste drepturi nu aduc atingere regimului juridic al apelor de deasupra sau al spațiului aerian situat deasupra acestor ape.

Statele străine pot realiza în limitele platoului continental activități de cercetare și exploatare doar după obținerea acordului din partea statului riveran. Toate statele au dreptul de a pune cabluri și conducte submarine.

Marea liberă. Definiție, principii, regim juridic:

Marea liberă

Marea liberă este acea parte a Oceanului Mondial, situată în afara limitelor zonei economice exclusive și este deschisă pentru toate statele fie ele riverane, fie fără litoral. În marea liberă, rezervată scopurilor pașnice și asupra căreia nu poate fi exercitată suveranitatea căruiva stat, acționează principiul libertății mării libere ce include:

Libertatea navigației;

Libertatea pescuitului;

Libertatea de a plasa cabluri și conducte submarine;

Libertatea de realizare a cercetărilor științifice maritime;

Libertatea de survol în spațiul aerian deasupra mării libere;

Libertatea de a construi insule artificiale și alte instalații autorizate de dreptul internațional.

Dreptul de vizită:

O navă de război care întâlnește în marea liberă o navă străină nemilitară nu o poate supune controlului decât dacă are motive serioase de a bănui că această navă:

practică pirateria;

practică transportul de sclavi;

servește unor emisiuni de radio și televiziune neautorizate;

este fără naționalitate sau este în realitate o navă de aceeași naționalitate cu nava de război, deși poartă un pavilion străin sau refuză să arboreze pavilionul său.

Zona internațională a spațiilor submarine:

Zona internațională a spațiilor submarine

Zona internațională a spațiilor submarine (Zona) reprezintă fundurile mărilor și ale oceanelor dincolo de limitele jurisdicției naționale. Zona și resursele sale sunt patrimoniu comun al umanității și nici un stat nu poate să revendice sau să exercite suveranitatea sau drepturile suverane asupra unei părți oarecare a Zonei sau a resurselor sale.

Activitatea în Zonă este guvernată de următoarele principii:

- principiul inadmisibilității revendicărilor de suveranitate și apropiatunii Zonei;
- principiul explorării și exploatării Zonei în interesul întregii umanități;
- principiul utilizării Zonei exclusiv în scopuri pașnice;
- principiul răspunderii internaționale pentru daunele rezultate în urma nerespectării statutului juridic al Zonei;
- principiul protecției mediului marin etc.

Activitatea în Zonă este realizată și controlată de *Autoritatea internațională a teritoriilor submarine* și de către organul său *Întreprinderea* în baza contractelor încheiate în temeiul cărora se instituie obligația utilizatorilor de a achita în folosul Autorității și statelor în curs de dezvoltare anumite sume, datorită exploatării resurselor minerale ale Zonei.

Organele principale ale Autorității sunt *Adunarea*, constituită din reprezentanții tuturor statelor-membre ale Convenției ONU asupra dreptului mării 1982; *Consiliul* alcătuit din 36 membri; două comisii: comisia de planificare economică și comisia juridică și tehnică; *Întreprinderea* și *Secretariatul*.

Spetă (text preluat din Drept internațional public. Caiet de seminar. B. Onica-Jarka, C. Brumar, D-A. Deteșeanu, București 2006)

Statul X și statul Y sunt din martie 1995 state părți la Convenția cu privire la dreptul mării de la Montego Bay din anul 1982 și state riverane, față în față, la marea Beta. Insula ALFA, situată la distanță de 185 de mile marine de la liniile de bază ale țărmului statului X și la o distanță de 220 de mile marine față de liniile de bază ale țărmului statului Y, este proprietatea statului X. Insula ALFA este o insulă cu relief stâncos, fără vegetație și fără sursă de apă, în suprafață de 2 km². În aprilie 1995, statul X amplasează la o distanță de 70 mile marine de insula ALFA, înspre statul Y, o instalație de foraj petrolier, informând oficial statul Y că face aplicarea art. 121 din Convenția de la Montego Bay.

1. Arătați care este argumentul juridic care stă la baza pretenției statului X.
2. Arătați care este regimul juridic al insulelor prevăzut de Convenția de la Montego Bay.
3. Indicați dacă amplasarea instalației de foraj de către statul X încalcă dispozițiile Convenției de la Montego Bay referitoare la regimul juridic al insulelor.